

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ПРИКАРПАТСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ ВАСИЛЯ СТЕФАНІКА**

Педагогічний факультет

Кафедра соціальної роботи та соціальної педагогіки

СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Загальна психологія

Освітньо-професійна програма «Соціальна робота»

Спеціальність 231 «Соціальна робота»

Галузь знань 23 «Соціальна робота»

Затверджено на засіданні кафедри загальної
та клінічної психології
Протокол №1 від « 30 » серпня 2022 р.

м. Івано-Франківськ - 2022

ЗМІСТ

1. Загальна інформація
2. Опис дисципліни
3. Структура курсу
4. Система оцінювання курсу
5. Оцінювання відповідно до графіку навчального процесу
6. Ресурсне забезпечення
7. Контактна інформація
8. Політика навчальної дисципліни

1. Загальна інформація

Назва дисципліни	Загальна психологія
Освітня програма	Соціальна робота
Спеціальність	231 Соціальна робота
Галузь знань	23 Соціальна робота
Освітній рівень	Бакалавр
Статус дисципліни	Обов'язкова
Курс/семестр	1/1
Розподіл за видами занять та годинами навчання (якщо передбачені інші види, додати)	Лекції – 14 год. Семінарські заняття – 12 год. Самостійна робота – 60 год.
Мова викладання	українська
Посилання на сайт дистанційного навчання	https://d-learn.pro/developer/course/view/1081

2. Опис дисципліни

Мета та цілі курсу

Навчальна дисципліна «Загальна психологія» є базовою складовою частиною дисциплін гуманітарного циклу нормативного блоку, яка передбачена для вивчення студентами вищих навчальних закладів і складає фундамент професійної підготовки соціальних працівників.

Предметом вивчення навчальної дисципліни є психологічні теорії, концепції, категорії, принципи та методи психології, механізми функціонування психіки людини, закономірності розвитку та формування особистості.

Метою навчальної дисципліни є засвоєння студентами знань про психіку, психічні процеси, стани та властивості, про основні фізіологічні й психологічні основи психічної діяльності та загальні закономірності розвитку особистості; ознайомлення студентів з факторами розвитку особистості, умовами її становлення у діяльності та спілкуванні; ознайомлення студентів з основними властивостями та закономірностями, віковими та індивідуальними особливостями розвитку уваги, відчуттів, сприймання, мислення та уяви, пам'яті людини; сприяння розвитку у майбутніх соціальних педагогів психологічної складової професійного мислення та виробленню психологічних умінь та навичок для розвитку їхньої власної особистості.

Основні завдання вивчення дисципліни є: сформувати у студентів систему психологічних знань; оволодіти основними категоріями та поняттями психології; ознайомити із закономірностями формування та основними властивостями психічних процесів особистості, емоційно-вольової сфери та індивідуально-психологічними особливостями людини; висвітлити проблему психологічних особливостей діяльності та спілкування особистості; міжособистісної взаємодії в колективі; в осмисленні найбільш ефективних методів впливу на особистість.

Компетентності

Студент повинен оволодіти наступними компетентностями:

Загальні компетентності :

ІК Здатність розв'язувати складні спеціалізовані задачі та практичні проблеми у соціальній сфері або у процесі навчання, що передбачає застосування певних теорій та методів соціальної роботи і характеризується комплексністю та невизначеністю умов.

ЗК-1. Здатність реалізувати свої права і обов'язки як члена суспільства, усвідомлювати цінності громадянського демократичного суспільства та необхідність його сталого розвитку, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина в Україні.

ЗК-2. Здатність зберігати та примножувати моральні, культурні, наукові цінності і досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної області, її місця у загальній системі знань про природу і суспільство та у розвитку суспільства, техніки і технологій, використовувати різні види та форми рухової активності для активного відпочинку та ведення здорового способу життя.

ЗК-3. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.

ЗК-4. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.

Фахові компетентності:

СК-1. Знання і розуміння сутності, значення і видів соціальної роботи та основних її напрямів (психологічного, соціально-педагогічного, юридичного, економічного, медичного).

СК-4. Здатність до аналізу соціально-психологічних явищ, процесів становлення, розвитку та соціалізації особистості, розвитку соціальної групи і громади.

Програмні результати навчання :

У результаті вивчення дисципліни студент повинен демонструвати наступні результати :

ПР 8. Критично аналізувати й оцінювати чинну соціальну політику країни, соціально-політичні процеси на загальнодержавному, регіональному та місцевому рівнях.

ПР 11. Використовувати методи профілактики для запобігання можливих відхилень у психічному розвитку, порушень поведінки, міжособистісних стосунків, для розв'язання конфліктів, попередження соціальних ризиків та складних життєвих обставин.

ПР 22. Демонструвати уміння креативно вирішувати проблеми та приймати інноваційні рішення, мислити та застосовувати творчі здібності до формування принципово нових ідей.

ПР 24. Організовувати та здійснювати, спрямовані на розвиток батьківського потенціалу навчання батьків розуміти потреби дітей та добирати способи задоволення потреб дітей відповідно до їх віку та індивідуальних особливостей, методи ненасильницького дисциплінованого впливу на дітей з метою запобігання вилучення дітей із сім'ї в межах повноважень.

3. Структура курсу

№	Тема	Години (лекції/практичні/самостійна робота)	Результати навчання	Завдання
1.	Тема : Предмет, завдання та розвиток психології. Психологія як система знань.	лекція - 2 год семінарське заняття - 2 год самост.робота 6 год	Знання кола явищ, що вивчаються психологією. Розуміти основні типи явищ, які вивчає сучасна психологія (психічні процеси, психічні стани, психічні властивості, психічні утворення). Розглянути предмет, завдання психологічної науки та етапи становлення психології як науки. Обґрунтувати роль та місце психології у системі наук. Знати принципи та класифікацію методів психології та ситуацій їх застосування.	Підготувати термінологічний словник основних понять. - Опрацювати і законспектувати : * За підручником Основи психології // за ред. О.В. Киричука, В.А. Роменця.-К.: «Либідь», 2002 * Душа в реаліях та міфах (В.О. Татенко). *Предмет психології на сучасному етапі її розвитку. *Історичне становлення психологічних знань (В.А.Роменець). *Підготувати доповіді / презентації.

2.	Тема: Розвиток психіки у філогенезі та історіогенезі. Поява та розвиток свідомості.	семінарське заняття – 2 год самост.робота 7 год	Знати базові категорії психології, основні властивості психіки та рівні її розвитку. Розглянути відмінність психіки людини від тварин. Еволюція людини. Розуміти форми вияву свідомості. Уміти пояснити несвідомі явища психіки.	Підготувати термінологічний словник основних понять. - Опрацювати розділ « Розвиток психіки в онтогенезі » М'ясоїд П.А. Курс загальної психології: Підручник. К.: Алерта, 2011. – Т.1.- 496 с. (С. 232-280) - Законспектувати/ тези: 1. Тлумачення понять свідомості та самосвідомості у провідних психологічних теоріях. 2. Роль спадкового зв'язку людських поколінь в історичному розвитку психіки. *Підготувати доповіді / презентації. Виконання тесту.
3.	Тема : Відчуття і сприймання як пізнавальні процеси.	лекція - 2 год семінарське заняття - 2 год самост.робота 7 год	Знати поняття, фізіологічні основи, види, властивості та закономірності відчуттів і сприймань. Розуміти індивідуальні особливості розвитку відчуттів і сприймань.	Підготувати термінологічний словник основних понять. *Побудувати таблицю і описати структуру процесів відчуття та сприймання. *Підготувати доповіді/ презентації.

4.	Тема : Пам'ять	лекція - 2 год семінарське заняття - 2 год самоств.робота 6 год	Розуміти суть і значення природи пам'яті: теорії і закони пам'яті. Знати класифікацію видів пам'яті, процеси та закономірності пам'яті. Розуміти розмаїття індивідуальних особливостей пам'яті.	Підготувати термінологічний словник основних понять. - Опрацювати та законспектувати : *Історіогенез та онтогенез пам'яті. *Психологічні прийоми розвитку пам'яті. *Підготувати доповіді/ презентації.
5.	Тема : Мислення	семінарське заняття 2 год. самоств.робота 7 год	Знати про мислення як вищу форму пізнавальної діяльності; мислительні процеси та операції; логічні форми мислення; види мислення, їх особливості та характеристику взаємодій. Розуміти особливості розвитку мислення та інтелекту.	Підготувати термінологічний словник основних понять. -Опрацювати і законспектувати: 1.Сутність та теорії інтелекту. 2.Динаміка та фактори, що обумовлюють інтелект. 3. Види інтелекту. 4.Вимірювання інтелекту. *Підготувати доповіді /презентації. Виконання тесту.

6.	Тема : Емоційно-вольова сфера особистості.	лекція – 2 год. семинарське заняття 2 год. самоств.робота 7 год	Знати про волю її функції, фази складної вольової дії, класифікацію вольових якостей особистості; поняття про емоції та почуття, їх фізіологічну основу; характеристику видів емоцій та форми прояву почуттів. Розуміти особливості розвитку емоційно-вольової сфери людини.	Підготувати термінологічний словник основних понять. - Опрацювати і законспектувати: 1.Динаміка наукових уявлень про виникнення і перебіг емоцій. 2. Основні форми переживання емоційних станів людиною. Фрустраційні емоції. *Підготуватись до диспуту: Емоційна зрілість: шлях до гармонізації внутрішнього світу особистості». *Підготувати доповіді / презентації. Виконання тесту.
7.	Тема: Психологія особистості.	лекція – 2 год. семинарське заняття - 2 год. самоств.робота 7 год	Знати теорії особистості. Уміти оперувати поняттями: «особистість», «індивід», «індивідуальність», «суб'єкт діяльності», «спрямованість особистості». Знати структуру та спрямованість особистості. Самосвідомість та «Я-концепція» особистості. Розуміти особливості розвитку і формування особистості.	Підготувати термінологічний словник основних понять. - Опрацювати і законспектувати: Проблеми особис-тисного зростання. *Підготуватись до диспуту: «Формування особистості в сучасному суспільстві». *Підготувати доповіді / презентації.
8.	Тема : Психологія міжособистісних взаємодій.	семинарське заняття - 2 год. самоств.робота 6 год	Знати поняття про спілкування; функції та форми спілкування; види, засоби та стилі спілкування. Розуміти міжособистісні стосунки як основу соціалізації особистості;	Підготувати термінологічний словник основних понять. - Опрацювати і законспектувати: *Кризи і конфлікти

			знати класифікацію груп у психології.	в житті людини. *Сприймання і розуміння людьми один одного як аспект міжособистісного спілкування. *Підготувати доповіді / презентації. Виконання тесту.
9.	Тема: Індивідуально-психологічні властивості особистості	лекція – 2 год. семинарське заняття - 2 год. самост.робота 7 год	Знати про темперамент : сутність та теорії темпераменту; характеристика типів. Розуміти вплив темпераменту на особистість та її діяльність. Знати про характер та структуру характеру, його фізіологічне підґрунтя, провідні риси. Розуміти особливості акцентуацій характеру та особливостей його формування. Знати про природу здібностей; характеристику видів здібностей, рівнів їх розвитку. Розуміти особливостей та чинників розвитку здібностей. Уміти оперувати поняттями: « обдарованість», «талант» та «геніальність».	Підготувати термінологічний словник основних понять. - Опрацювати і законспектувати: 1.Конституційні теорії темпераменту (Кречмер, Шелдон, Сіге). 2. Роль темпераменту в праці та навчанні.Вимоги діяльності та тип темпераменту. 3.Основні типи акцентуацій рис характеру. Аналіз їхнього впливу на поведінку і діяльність людини. 4. Механізми, прийоми, способи прискорення розвитку людських здібностей. *Підготувати доповіді/ презентації. Виконання підсумкової контрольної роботи.

4. Система оцінювання курсу

Накопичування балів під час вивчення дисципліни	
Види навчальної роботи	Максимальна кількість балів
Лекція	-
Семінарське заняття	15
Самостійна робота	10
Тестові завдання	20
Контрольна робота	5
Екзамен	50
Максимальна кількість балів	100

5. Оцінювання відповідно до графіку навчального процесу

Види навчальної роботи	Навчальні тижні																	Разом
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	
Лекції																		
Семінарські заняття		5						5						5				
Тестові завдання				5						5		5					5	
Самостійна робота					2				2		2		2			2		
Контрольна робота																	5	5
Екзамен																	50	50
Всього за тиждень		5		5	2			5	2	5	2	5	2	5	2	5	50	100

6. Ресурсне забезпечення

Матеріально-технічне забезпечення	Мультимедіа, лабораторії, комп'ютери та інше
<p>Література:</p> <p>1. Варій М.Й. Загальна психологія. : підр. [для студ. вищ. навч. закл.]/ М.Й. Варій - [3-тє вид.]. – К.: Центр учбової літератури, 2009. – 1007 с. Режим доступу : http://khoeti.com.ua/library/spec/pdf/Zagalna_Psihologia-Variy.pdf</p> <p>2. Варій М. Й. Загальна психологія: Підручник / М. Й. Варій. – К.: «Центр учбової літератури», 2012.</p> <p>3. Загальна психологія : навч. посіб. для студ. вищ. навч. закл. /О. П. Сергєєнкова, О. А. Столярчук, О. П. Коханова, О. В. Пасєка ; М-во освіти і науки України, Київ. ун-т ім. Бориса Грінченка. - К. : ЦУЛ, 2012. – 295 с.</p> <p>4. Загальна психологія : підруч. для студ. вищ. навч. закл. /С. Д. Максименко, В. О. Зайчук, В. В. Клименко та ін. ; за заг. ред.С. Д. Максименка. - 2-е вид., перероб. і доп. - Вінниця : Нова Книга, 2004. – 701 с. Режим доступу : http://194.44.152.155/elib/local/sk676290.pdf</p>	

5. Загальна психологія: Підручник / О.В. Скрипченко, Л.В. Долинська, З.В. Огороднійчук та ін. – К.: Либідь, 2005. – С.464
Режим доступу : <http://westudents.com.ua/knigi/505-zagalna-psihologiya-skripchenko-ov-.html>
6. Загальна психологія : хрестоматія : навч. посіб. для студ. вищ.навч. закл. / упоряд.: О. В. Скрипченко, Л. В. Долинська, З. В. Огороднійчук та ін. - К. : Каравела, 2008. – 640 с . - (Вища освіта в Україні).
7. Максименко С. Д. Загальна психологія : навч. посіб. для студ. вищ. навч. закл. / С. Д. Максименко ; М-во освіти і науки України . - 3-тє вид., переробл. та допов. - К. : ЦУЛ, 2008. – 271 с.
Режим доступу : <https://subject.com.ua/pdf/354.pdf>
8. Максименко С. Д., Зайчук В. О., Клименко В. В. та ін. Загальна психологія: Підручник / С. Д. Максименко, В. О. Зайчук, В. В. Клименко, М. В. Папуча, В. О. Соловієнко; за ред. С. Д. Максименка. – Вінниця: «Нова книга», 2004.
9. Москалець В. П. Загальна психологія: Матеріали для самостійного опрацювання / В. П. Москалець. – Електронна бібліотека ПНУ ім. В. Стефаника.
10. Москалець В. П. Психологія особистості[текст] навчальний посібник. – К. «Центр учбової літератури», 2013. - 416 с.
11. М'ясоїд П. А. Загальна психологія : навч. посіб. для студ. вищ.пед. навч. закл. / П. А. М'ясоїд. - 3-є вид., випр. - К. : Вища шк., 2004. –487 с .
12. М'ясоїд П. А. Курс загальної психології. Підручник: у 2 томах. / М'ясоїд П.А. - К.: Алерта, 2013. – 758 с.
13. Основи психології : підруч. для студ. вищ. навч. закл. /О. В. Киричук, В. А. Роменець, Т. С. Кириленко та ін.; за заг. ред.:О. В. Киричука, В. А. Роменця. - 6-є вид., стер. - К. : Либідь , 2006. –631 с .
14. Основи загальної психології : Навчальний посібник : У 2-х т. / Укл. : Полозенко О.В., Омельченко Л.М., Яшник С.В., Свистун В.І., Стахневич В.І., Мартинюк І.А., Жуковська Л.М. – К.: НУБіП, 2009 – Т.1 – 322 с.; Т.2. – 257 с.
15. Павелків Р.В. Загальна психологія. Підручник. – К.: Кондор, 2009 – 576 с.
16. Приходько Ю.О. Юрченко В.І. Психологічний словник-довідник: Навч.посібн., 3-тє вид. / Ю.О. Приходько, В.І. Юрченко –К.: Каравела, 2016.-320с.
17. Психологія : підруч. для студ. вищ. навч. закл. / Ю. Л. Трофімов, В.В. Рибалка, П. А. Гончарук та ін. ; за ред. Ю. Л. Трофімова. - 3-є вид., стер. - К. : Либідь , 2001. – 560 с.
18. Савчин М. В. Вступ до загальної психології: Тексти лекцій / М. В. Савчин. – Дрогобич: Видавничий відділ Дрогобицького держ. пед. ун-ту, 2015.-464с.
19. Цимбалюк І. М. Психологія : навч. посіб. для студ. вищ. навч. закл. / І. М. Цимбалюк ; М-во освіти і науки України . – К. :Професіонал, 2004. - 214 с.

7. Контактна інформація

Кафедра	Кафедра загальної та клінічної психології м. Івано-Франківськ, вул. Т.Шевченка, 57 каб. 501 тел. (0342) 59-60-66 kzer@pnu.edu.ua
Викладач	Іванцев Людмила Ігорівна
Контактна інформація викладача	+380505085558 Liudmyla. ivantsev@pnu.edu.ua

8. Політика навчальної дисципліни

Академічна доброчесність	Вступаючи на цей курс, студенти повинні дотримуватися норм поведінки, прописаних у Положенні про академічну доброчесність у Прикарпатському національному університеті ім. В. Стефаника, а саме:
--------------------------	--

	<p><u>> Кодекс честі ДВНЗ «Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника»</u></p> <p><u>> Положення про запобігання академічному плагіату та іншим порушенням академічної доброчесності у навчальній та науково дослідній роботі студентів ДВНЗ «Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника».</u></p> <p><u>> Положення про Комісію з питань етики та академічної доброчесності ДВНЗ «Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника».</u></p> <p><u>> Положення про запобігання академічному плагіату у ДВНЗ “Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника”.</u></p> <p><u>> Склад комісії з питань етики та академічної доброчесності ДВНЗ “Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника”.</u></p> <p><u>> Лист МОН України “До питання уникнення проблем і помилок у практиках забезпечення академічної доброчесності”.</u></p> <p>Ознайомитися з даними положеннями та документами можна за посиланням: https://pnu.edu.ua/положення-про-запобігання-плагіату/</p>
<p>Пропуски занять (відпрацювання)</p>	<p>Відвідування лекцій та практичних занять з курсу є обов’язковим, воно забезпечує краще розуміння матеріалу, дає можливість простежити зв’язок між теоретичною інформацією та її прикладним аспектом, сформуванню системи знань та ґрунтовно підготуватись до екзамену.</p> <p>Відтермінування здачі завдань самостійної роботи, практичних занять у випадках хвороби чи якоїсь іншої вагомої для студента причини може бути дозволене за умови надання необхідної документації (довідки і т.д.)</p> <p>За умови відсутності студента (-ки) на заняттях або ж невчасного виконання завдань студенту пропонується у визначений викладачем день і час (відповідно до розкладу) відпрацювати пропущені аудиторні заняття.</p> <p>Лекційні заняття не відпрацьовуються, але знання лекційного матеріалу обов’язкове.</p> <p>Студенти, які вивчають дисципліну «Загальна психологія» зобов’язані відпрацювати заняття/ невиконаний обсяг робіт, а саме : усно перездати пропущену тему, виконати завдання самостійної роботи, законспектувати вказану літературу, написати тестові завдання (на платформі дистанційного навчання), реферату/доповіді та словника психологічних термінів.</p> <p>Студенти, які навчаються за індивідуальним графіком, виконують всі завдання згідно вимог.</p>
<p>Виконання завдань пізніше встановленого терміну</p>	<p>Роботи повинні бути виконані й представлені студентом у встановлений час консультацій, при цьому не пізніше ніж за 1 тиждень до завершення вивчення навчального курсу групою. Ті, хто не виконали тести, завдання для самостійної роботи вчасно, повинні їх виконати, однак оцінка при цьому буде знижена відповідно до розроблених критеріїв.</p> <p>У випадку незадовільного виконання завдань, виявів недобропорядної поведінки, академічної недоброчесності (списування), викладач пропонує студентові (-ці) повторно виконати необхідний вид роботи, а пред’явлені студентом завдання не зараховуються.</p>
<p>Невідповідна поведінка під час занять</p>	<p>Неприйнятним для студентів Університету є: порушення норм моралі, що включає негідну поведінку; запізнення або пропуски навчальних занять чи без поважної на то причини; вчинення дій, що перешкоджають здійсненню навчального процесу; порушення академічної доброчесності; недопустимо користування мобільним телефоном, планшетом чи іншими</p>

	<p>мобільними пристроями під час заняття (крім випадків, передбачених навчальним планом та методичними рекомендаціями викладача).</p> <p>За порушення навчальної дисципліни і правил внутрішнього розпорядку вищого навчального закладу освіти , відповідно до п.14 «Відрахування студентів» «Положення про порядок переведення, відрахування та поновлення студентів вищих закладів освіти» - ознайомитися із положенням можна за посиланням: https://nmv.pnu.edu.ua/нормативні документи/polozhenja/</p>
Додаткові бали	При бажанні студента підвищити підсумкову оцінку пропонується виконання індивідуального завдання або завдань в тестовій формі.
Неформальна освіта	Можливість зарахування результатів неформальної освіти здійснюється згідно «Положенням про порядок зарахування результатів неформальної освіти у ДВНЗ «Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника» (введено в дію наказом ректора No819 від 29.11.2019) – https://nmv.pnu.edu.ua/нормативні документи/polozhenja/

Викладач

Іванцев Л.І.